

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveydenhoito sekä sairaanhoito sairaaloiden ulkopuolella

Kansanterveystyön toimintasuunnitelma. Lääkintöhallituksen vahvistus v:n 1972 ja 1973 toimintasuunnitelmien osalta merkittiin tiedoksi (25.6. 2135 §). Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan suositeltua terveyskasvatuksen ottamista jäsenkuntien kansanterveystyön toimintasuunnitelmiin, kaupunginhallitus ilmoitti, että po. terveyskasvatus oli sisällytetty kaupungin kansanterveystyön toimintasuunnitelmiin v:lle 1974–1978 (29.10. 3225 §).

Lääkärien kotikäyntipäivystysjärjestelyt. Helsingin lääkäriyhdistys mainitsi että sen ja sairaalaviraston neuvottelun tuloksena syntyi v. 1971 kotikäyntipäivystystä koskeva sopimusehdotus, joka päätettiin saattaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Yhdistys tiedusteli, miksi sopimuksen jatkokäsittelyä on viivytelty ja mitä kaupungin taholta aiotaan tehdä lääkäriinavun saannin turvaamiseksi äkillisissä sairastumistapauksissa.

Terveyslautakunta totesi, että potilaiden hoito äkillisissä sairaustapauksissa tapahtuu terveyskeskuksen kokopäivätoimisten lääkäreiden ja sen palkkaamien ulkopuolisten lääkäreiden toimesta ja että lääkärihallituksen päätöksen mukaan lääkäripäivystys on hoidettava terveyskeskuksen toimintona. Lautakunta katsoi, ettei yhdistyksen ehdottama lääkäripäivystys ole mahdollista ja toivoi, että yhdistys kehottaisi jäseniään osallistumaan terveyskeskuksen toimesta ylläpidettävään kotikäyntipäivystykseen. Yhdistykselle päätettiin lähettää jäljennös lautakunnan lausunnosta (9.4. 1251 §).

Yleisjaosto myönsi 1 500 mk päivystyspalvelujen käyttöä selvittävän tutkimuksen suorittamiseksi (yjsto 11.4. 5668 §).

Vanhusten kuntoliikuntaa koskevan tutkimuksen suorittamista varten myönnettiin terveyslautakunnan käyettäväksi 10 000 mk (13.8. 2310 §).

Ehkäisyneuvonnan ilmaisilääkkeiden jakelu. Helsingin apteekkaripiiri kiinnitti kirjeessään huomiota siihen, että kaupungin pohjoisosan asukkaalle kokeilumielessä annetun ehkäisyneuvonnan ilmaisilääkkeet jaettiin yksinomaan Yliopiston apteekin Kättilöopiston lääkevarastosta. Apteekkaripiirin mielestä oli kohtuutonta, että kaupunki suosi yritystä, joka ei maksa veroa kaupungille. Terveyslautakunta totesi kokeilun jatkuvan vain neljä kuukautta ja ilmaisilääkkeiden jakelun olleen varsin vähäistä ja piti näin pienen reseptimäärän keskitämistä kokeilun ajaksi yhteen apteekkiin tarkoituksenmukaisena. Kaupunginhallitus päätti lähettää apteekkaripiirille jäljennöksen em. lausunnosta (24.4.

1419 §).

Poliisimiehistön terveystarkastukset ks. Itäinen lääkäriasema.

Terveyslautakunnan pöytäkirjanotteiden lähettäminen kokonaisuudessaan tiedoksi. Asunto Oy Kivalterintie 21 esitti jätteenpolttouuniin terveydellistä haittaa koskevan valitusasian yhteydessä vaatimuksen, että kaupunki sakon uhalla velvoitettaisiin huolehtimaan siitä, että terveyslautakunnan pöytäkirjanotteet lähetetään kokonaisuudessaan tiedoksi kunnallislain 31 §:n mukaisella tavalla. Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle terveyslautakunnan selityksen ja kaupunginhallituksen lausunnon lainopillisen osaston lausunnossa esitetyn perusteella. Molemmissa esitettiin, ettei kantelu antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin (18.6. 2031 §).

Terveydenhoitovirastoon päätettiin perustaa ts. keskusvarastonhoitajan virka (Y 14) ja kertomusvuoden palkkauksen maksamista varten myönnettiin 8 490 mk (13.8. 2315 §).

Terveyslautakunta oikeutettiin kokeilunluonteiseksi palkkaamaan enint. yhdeksän apuhoitajaa 10. pl:n mukaisin palkkaeduin tai vaihtoehtoisesti enint. 12 hoitoavustajaa 5. pl:n mukaisin palkkaeduin toistaiseksi siksi, kunnes avoinna olevat terveydenhoitajien virat saadaan täytetyiksi, kuitenkin kauintaan vuoden loppuun (15.1. 213 §).

Kylvetystoimintaa varten saatiin palkata neljä ts. kylvettäjä (8. pl.) sekä yksi apuhoitaja (11. pl.) 1.9. lukien kauintaan vuoden loppuun. Palkkausmenoihin ja kylvetystoiminnan aiheuttamien muiden kustannusten suorittamiseen myönnettiin enint. 68 000 mk (3.9. 2577 §).

Eräät terveydenhoitoviraston ja terveyskeskuksen tilapäisten virkojen ja työsuhteisten toimien virkanimikkeet muutettiin (19.11. 3520 §).

Kaupunginhallitus päätti, että terveydenhoitoviraston ja huoltoviraston välisestä laskutuksesta huollettaville annettujen avosairaanhoitopalvelujen osalta luovuttiin 1.7.1972 lukien (18.6. 2032 §).

Muutos- ja korjaustöiden suorittamista varten terveydenhoitoviraston käyttöön luovutettavissa Kallion virastotalon huonetiloissa myönnettiin 163 000 mk (12.11. 3401 §).

Yleisjaosto oikeutti terveydenhoitoviraston myymään käytöstä poistettua irtaimistoaan esityksen mukaisesti

2. Kaupunginhallitus

(yjsto 28.2. 5403 §, 10.10. 6506 §).

Terveydenhoitovirastoa kehoitettiin selvittämään huoltoviraston avustuksella ja Kuuolonhuoltoliiton kanssa neuvotellen, miten ja missä laajuudessa kuulokojeiden lainaamistoimintaa voitaisiin käytännössä järjestää ja kuinka paljon kustannuksia siitä aiheutuisi (8.10. 2967 §).

Ammattientarkastustoimisto. Valtuuston päätettyä 1.7. lukien muuttaa terveysolojen valvontaosaston ammattientarkastustoimiston työsuojelutoimistoksi, kaupunginhallitus päätti samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa tp. ammattientarkastajan viran (27. pl.) ja tp. toimistoapulaisen viran (9. pl.) ja perustaa 1.7. lukien tp. työsuojelutarkastajan viran (Y 27) pätevyysvaatimuksena rakennusalan diplomi-insinööriutkinto sekä tp. toimistoapulaisen viran (Y 9). Lakkautetun toimistoapulaisen viran viranhaltija siirrettiin perustettuun toimistoapulaisen virkaan (25.6. 2044 §).

Elintarvikkeiden valvontaosasto. Apul.elintarvikehygienikon (= II kaupungineläinlääkärin) virkaa (30. pl.) määrittiin hoitamaan eläinlääk. Olli Kokko ajaksi 15.1.—15.4. Valtuuston valittua virkaan eläinlääk.tiet. tri Carl-Heinz Klattin kaupunginvaltuusto vahvisti vaalin 1.8. lukien. Maa- ja metsätalousministeriön viransijaisuutta ja virkaa koskeva määräys merkittiin tiedoksi (12.2. 573 §, 19.3. 986 §, 27.8. 2471 §, yjsto 18.7. 6172 §).

Terveyskeskukseen saatiin ajaksi 1.5.—31.12. palkata työsuopimussuhteeseen seuraavat toimihenkilöt: apul. ylihoitaja (A 20), sairaanhoitaja (A 15), kotilääkintävoimistelija (A 16), seitsemän apuhoitajaa (A 10), vahvistimestari (A 10), kaksi toimistoapulaista (A 9) ja kaksi vastaanottoapulaista (A 7). Palkkausmenoihin myönnettiin enint. 122 800 mk (9.4. 1253 §).

Terveyskeskukseen saatiin palkata ulkopuolisia lääkäreitä suorittamaan kotikäyntejä maksamalla kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 9 mukaiset palkkiot. Nämä lääkärit saivat suorittaessaan kotikäyntejä käyttäen omaa autoa sekä vuokra-autoja samojen määräysten mukaan kuin terveyskeskuslääkärit (22.1. 314 §).

Kaupunginhallitus päätti terveydenhoitoviraston esityksen mukaisesti esittää lääkintöhallitukselle, että kaupungin terveyskeskuksen lääkärin ja hammaslääkärin virat määrittäisiin eläkeryhmään (3.9. 2576 §).

Terveyskeskuksen röntgenhoitajat olivat anoneet, että heille myös kertomusvuonna olisi myönnetty säteilyvahingollisessa työssä toimiville kuuluva lisäloma. Palkkalautakunta oli päättänyt, ettei terveyslautakunnan yleisen osaston anomusta puoltava kirje antanut aihe-

ta toimenpiteisiin. Koska palkkalautakunnan pöytäkirjanotteeseen ei oltu liitetty valitusosoitusta, pysyivät anojat kaupunginhallitusta velvoittamaan palkkalautakuntaa liittämään tämä pöytäkirjanotteeseen.

Palkkalautakunta katsoi, ettei tässä tapauksessa ollut edellytyksiä valitusosoituksen antamiseen, vaan virkaehtosopimuksen soveltamisesta syntynyt ristiriita olisi käsiteltävä ns. pääsopimuksen määrittelemässä neuvottelujärjestyksessä. Kaupunginhallitus päätti äänestyksen jälkeen palauttaa asian palkkalautakunnalle esitettyjen näkökohtien huomioon ottamiseksi (12.11. 3413 §, 19.11. 3509 §).

Terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidettujen helsinkiläispotilaiden hoitokustannusten korvaamiseksi kansanterveyslain mukaisesti myönnettiin enint. 200 000 mk (17.9. 2755 §).

Helsingin seutukaavaliitto esitti kirjeessään liiton henkilökunnan työterveydenhuollon järjestämistä kaupungin terveyskeskuksen toimesta. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin, että liitolle lähetettiin terveyslautakunnan asiasta antama lausunto, jossa todettiin, ettei kaupungin kansanterveystyön toimintasuunnitelmaan v:ksi 1974—1978 ole voitu lainkaan ottaa sopimuksen varaisista työterveydenhuoltoa terveyskeskuksen riittämättömän kapasiteetin vuoksi (20.8. 2399 §).

Neuvolat. Kaupunginhallitus päätti esittää sosiaalihuollituksen harkittavaksi, olisiko äitiysavustuspakkausten jakelussa mahdollista ja tarkoituksenmukaista siirtyä ainakin Helsingin osalta postitse suoraan avustusten saajille tapahtuvaan jakeluun (17.9. 2743 §).

Terveydenhoitovirasto haki kansanterveyslain voimaantulon jälkeen sairausvakuutustoimikunnalta korvausta kansanterveyslaissa tarkoitettujen terveyskeskuksen toimesta vakuutetulle annetun sairaanhoidon kustannuksista neuvolatoiminnan ja kouluterveydenhuollon osalta. Helsingin I sairausvakuutustoimikunta hylkäsi tilitykset sairausvakuutuslain 4 §:n ja 11 a §:n 2 momentin nojalla, koska kysymyksessä olivat sellaiset neuvolatoiminnan ja kouluterveydenhuollon aiheuttamat kustannukset, joita ei voida pitää sairausvakuutuslain tarkoittamina sairaanhoidon kustannuksina. Neuvoteltaessa asiasta päädyttiin siihen, että Helsingin terveyskeskuksen osalta neuvolatoiminta ei kuulu sairausvakuutuskorvauksen piiriin, mutta mm. röntgen- ja laboratoriotutkimukset, jotka tehdään neuvolasta lähetetyille potilaille terveysasemalla, korvataan. Myös kouluterveydenhuollossa on selviä sairaanhoitotapauksia, jotka ovat sairausvakuutuslain mukaan korvattavia.

Kaupunginhallitus merkitsi sairausvakuutustoimikunnan päätöksen tiedoksi ja päätti tyytyä siihen (3.9.

2. Kaupunginhallitus

2575 §).

Odottavien äitien hammas- ja ravintotottumuksia koskevan tutkimuksen tietojenkäsittelyn suorittamista varten myönnettiin terveyslautakunnan käytettäväksi enint. 9 500 mk ehdolla, että tutkimuksen tulokset saatetaan kaupunginhallituksen tiedoksi ja sisällytetään mahdollisesti johonkin kaupungin julkaisusarjaan (19.11. 3515 §).

Helsingin yliopiston hammaslääketieteen kandidaatit oikeutettiin tutustumaan kaupungin äitiys- ja lastenneurolatvöhön (yjsto 10.1. 5087 §).

Sosiaalihallitus myönsi luvan koulutusneuvolatoiminnan harjoittamiseen Helsingissä lukuvuonna 1973–1974 (20.8. 2393 §).

Terveysasemat. Kallion terveysasemalla päätettiin edelleen kokeilunluonteisesti jatkaa yleislääkäritasoista päivystystoimintaa kertomusvuoden ajan (8.1. 118 §, 6.8. 2259 §).

Kallion päivystysasemalle ja Laajasalon terveysasemalle myönnettiin kummallekin 100 mk:n suuruiset vaihtokassat. Suomenlinnan ja Susitien terveysasemien vaihtokassaoikeudet lakkautettiin (yjsto 20.6. 5981 §).

Harjukadun terveysaseman siirtämistä helpompikulkuiseen paikkaan ja laajempiin tiloihin ehdotti Sörnäisten Naiset ry., mainiten tontin Vaasankatu 17. Terveyslautakunta totesi po. tontin olevan yksityisen omistuksessa Suunnitelmien mukaan kaupunki on tarkoitus jakaa peruspalvelupiireihin, joihin tulisi kuhunkin oma asemansa. Tällöin puolet Harjukadun nykyisistä potilaista siirtyisi Vallilan terveysasemalle. Vallilan aseman rakentaminen sisältyy kansanterveystyön toimintasuunnitelmaan v:lle 1974–1978. Myös Harjukadun tiloissa tehdään muutoksia ja korjauksia. Yhdistykselle päätettiin ilmoittaa näistä suunnitelmista (8.10. 3011 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1972 tekemänsä päätöstä, ettei Pasilan korttiin n:o 17014 sijoiteta väliaikaisesti terveysasemaa. Sen käyttöön tarkoitetut tilat suunnitellaan tavallisiksi toimistotiloiksi, joiden käytöstä päätetään myöhemmin (2.4. 1159 §).

Tontilla 46161/1 (Konalantie 13) olevasta rakennusosikudesta päätettiin varata 2 000 m² kerrosalaa terveysasemaa varten (25.6. 2136 §).

Herttoniemen, Laajasalon ja Pihlajiston terveysasemien perushankintojen suorittamista varten myönnettiin 150 000 mk (17.12. 3851 §).

Eräät Länsi-Pakilan, Itä-Pakilan, Paloheinän, Torppa-

rinnmäen ja Tuomarinkylän asukkaat esittivät terveysaseman perustamista Länsi-Pakilaan. Terveyslautakunta ilmoitti lausunnossaan, että suunnitellussa peruspalvelupiirijaossa Patola, Veräjämäki Itä-Pakila ja Tuomarinkartano muodostaisivat piirin, jonka terveysasema olisi Oulunkylän tai Patolan alueella ja Pirkkolan, Maunulan, Metsälän, Länsi-Pakilan, Paloheinän, Torpparinnmäen, Haltialan ja Niskalan muodostaman piirin terveyskeskus Suursuon vanhainkodin läheisyydessä. Vm. terveysaseman perustamiskustannukset on sisällytetty v:n 1974–1978 toimintasuunnitelmaan (10.9. 2680 §).

Kotisairaanhoido. Vt Hänninen ym. esittivät kirjeessään kaupunginhallitukselle, että yli 65-vuotiaille vanhuksille annettaisiin korvaukset kotisairaanhoidajien, terveysisarten ja kotilääkintävoimistelijoiden suorittamat palvelukset.

Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että asianomaisille lähetetään jäljennös terveyslautakunnan ja huoltolautakunnan lausunnoista, joissa katsottiin kansanterveyslain huomattavassa määrin lisänneen kotisairaanhoidopalvelujen maksuttomuutta (19.2. 656 §).

Hammashuolto-osaston ts. hoitola-apulaisten palkkojen maksamista varten myönnettiin 118 245 mk (25.6. 2139 §).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö kiinnitti huomiota kouluhammashoitolan ylihoitajan takuupalkkaluokan tarkistamiseen ja ehdotti, että palkkauksen siirryttyä sopimusvaltuuskunnan esityksen perusteella 20. pl:stä 21. pl:aan, siirryttäisiin takuupalkkauksessa valtion A 22 pl:aan, johon kaupungin vastaavat muut 21. pl:aan kuuluvat ylihoitajan virat on siirretty. Kaupunginhallitus päätti lähettää järjestölle terveyslautakunnan ja palkkalautakunnan lausunnot, joissa todettiin, ettei sen jälkeen kun valtuusto v. 1968 määritteli po. takuupalkan, ole ylihoitajan tehtävissä tapahtunut muutoksia, jotka edellyttäisivät takuupalkkaluokan tarkistusta. Kouluhammashoitolaitoksen ylihoitajan työaika on lisäksi huomattavasti lyhyempi kuin muilla ylihoitajilla (26.3. 1070 §).

Kouluhammashoitolaitoksen entisen ylihoitajan Liisu Virtasen palkka- ja eläkesaatavaa koskevassa asiassa kaupunginhallitus antoi kaksi selitystä lääninhallitukselle ja lähetti Virtaselle jäljennöksen terveyslautakunnan lausunnot (19.2. 660 §, 26.3. 1071 §, 27.8. 2473 §).

Terveyskeskusylihammaslääkärin viran täyttämistä koskevasta terveyslautakunnan päätöksestä valitti kaksi terveyskeskushammaslääkärinä mm., sillä perusteella,

2. Kaupunginhallitus

että virkaan valitulta puuttui muodollisesti pätevä kielitodistus. Kaupunginhallitus päätti kumota lautakunnan po. vaalin ja kehotti julistamaan viran uudelleen haettavaksi päätöksen saatua lainvoiman. Virkaan valittu puolestaan tästä päätöksestä lääninhallitukselle, jolle annetussa selvityksessä kaupunginhallitus esitti valituksen hylättäväksi (17.9. 2754 §, 19.11. 3514 §).

Hammashuolto-osaston työasujen hankintaa varten myönnettiin 25 000 mk (18.6. 2029 §).

Kouluhammashoitolaitoksen ennakkokassa päätettiin lakkauttaa (yjsto 7.3. 5441 §).

Kouluhammashoidosta pois jättäytyneitä lapsia koskevan tutkimuksen suorittamista varten myönnettiin enint. 2 000 mk (26.2. 743 §).

Helsingin Hammaslääkärit -yhdistys, jonka järjestämänä hammaslääkäri päivystys toimii, esitti, että kaupunki ottaisi kokonaisuudessaan vastatakseen päivystyksen aiheuttamista kustannuksista. Asiasta annetuissa lausunnoissa ilmeni, että Kallion paloaseman hälytyskeskuksen valmistuttua ja lääkärinvälityksen siirrettyä sinne, oli suunniteltu myös hammaslääkärinvälityksen siirtämistä tämän keskuksen hoidettavaksi vuoden 1974 alusta lukien. Asiaa koskevat lausunnot päätettiin lähettää yhdistykselle (27.8. 2472 §).

Kouluterveydenhuolto. Terveyskeskuksen kouluterveydenhuoltotyötä varten saatiin kertomusvuoden ajaksi palkata 21 terveydenhoitajaa A 18 pl:n mukaisin palkkaeduin ja ajaksi 1.4.—31.12. kanslisti K 11 pl:n mukaisin palkkaeduin (9.4. 1254 §).

Huonoryhtisten koululaisten kuntoutusohjelmaan liittyvän tutkimuksen suorittamiseksi myönnettiin enint. 2 575 mk, ehdolla, että tutkimuksen tulokset saataan kaupunginhallituksen tiedoksi ja sisällytetään mahdollisesti johonkin kaupungin julkaisusarjaan (12.11. 3416 §).

Oppikoulujen terveydenhuollon tarvitsemiin perushankintoihin myönnettiin käytettäväksi 70 000 mk sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveysministeriö on hyväksynyt hankkeesta aiheutuvat kustannukset valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan (14.5. 1619 §).

Desinfioimislaitos. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa desinfioimislaitoksen suorittamista tehtävistä ja toimenpiteistä perittävät uudet maksut. Maksut tulivat voimaan 1.9. lukien, kuitenkin siten, että rottien hävittämisestä koskevilla nykyisillä vuosisopimuksissa määrätty maksut ovat voimassa sopimuskauden loppuun (27.8. 2470 §, kunn.as.kok. - 74 s. 1).

2. Kaupunginhallitus

Desinfektiouunin hankkimista koskevassa asiassa oli korkein oikeus 11.4. hylännyt kaupungin muutoshakemuksen, joten hovioikeuden päätös jäi pysyväksi. Kaupunginhallitus kehotti rahatoimistoa suorittamaan A. Wilson A/S -nimiselle yhtiölle korvaukset korkoineen sekä oikeudenkäyntikulut (7.5. 1555 §, v:n 1972 kert. s. 162).

Terveydellisten tutkimusten laboratorion ja maidontarkastamon suorittamista tehtävistä ja toimenpiteistä perittävät maksut tarkistettiin 1.1. 1974 lukien (10.12. 3762 §, kunn.as.kok. -73 s. 363).

Maidontarkastamon laboratorioeläinlääkärin virkaa määrättiin väliaikaisena hoitamaan eläinlääket.lis. Riitta-Liisa Heinonen ajaksi 13.8.—31.12. sekä tarkastavan eläinlääkärin virkaa Outi Tierala ajaksi 1.8.—31.12. Maa- ja metsätalousministeriön asiaa koskevat määräykset merkittiin tiedoksi (29.10. 3223 §, 10.12. 3764 §).

Yleisjaosto päätti anoa työneuvostolta lupaa siihen, että maidontarkastamossa saadaan pitää ylikatsastajaa ja näyttöidenottajia yhtenä päivänä viikossa työssä yhdenjaksoisesti ilman laissa säädettyä tunnin lepoaikaa ehdolla, että työntekijöille annetaan mahdollisuus ateorioita työn aikana sekä siihen, että laboratorioapulaisen esimiehen, laboratorioapulaisen ja vahtimestarin osalta saadaan keskiviikkoina tunnin lepoaika lyhennettyä 30 minuutiksi. Työneuvoston päätökset n:o 328 ja 329/1973 merkittiin tiedoksi (yjsto 21.2. 5355 §, 4.4. 5624 §).

Helsingin veropiirin päätös niiden vähennyskelpoisten kustannusten määrästä, jotka ennen ennakonpidätyksen toimittamista voidaan vähentää maidontuotantopaikkojen hygienisistä tarkastuksista maksettavista palkkioista merkittiin tiedoksi (yjsto 24.1. 5175 §, 21.3. 5537 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi yleisjaoston päätöksen, jonka mukaan Espoon ja Kauniaisten kaupunkien, Vantaan kauppalan sekä Sipoon ja Vihdin kuntien

kanssa maito- ja muiden elintarvike- sekä vesinäytteiden tutkimisesta tehdyt sopimukset irtisanottiin päättyväksi 31.12. sekä oikeutti terveyslautakunnan tekemään mainittujen kuntien kanssa uudet sopimukset, joissa on otettu huomioon maidontarkastuslain muutokset. Sopimukset tehdään kalenterivuodeksi kerrallaan (1.10. 2926 §, yjsto 26.9. 6435 §).

Vahingon- ym. korvaukset. Yleisjaosto suoritti kertomusvuoden aikana korvauksia vahingoittuneesta tai varastetusta omaisuudesta (yjsto 27.6. 6039 §, 10.10. 6508 §).

Kyyhkysten myrkyttämisen yhteydessä tapahtuneesta vahingoittumisesta suoritettavaa korvausta päätettiin edelleen jatkaa siten, että korvaus on 172 mk/kk siltä ajalta, jolloin potilas on laitoshoidossa. Korvausta suoritetaan kauintaan v:n 1974 loppuun (yjsto 31.10. 6224 §, v:n 1972 kert. s. 160).

Kaupunginhallitus antoi kertomusvuoden aikana useita lausuntoja, jotka koskivat yleisvaaralliseen tartuntatautiin verrattavan valvottavan tartuntataudin kantajien oikeutta saada korvaus työansion menetyksestä ja muustakin taloudellisesta vahingosta siltä ajalta, jonka he olivat olleet eristettynä tai poissa työstä terveydenhoitoviraston toimesta. Lääninhallituksen ko. korvausten myöntämistä koskevat päätökset merkittiin tiedoksi. Kahdessa tapauksessa annettiin selvitys lääninhallitukselle valituksen johdosta ja kahdessa tapauksessa päätettiin valittaa lääninhallituksen päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen (12.3. 923 §, 924 §, 15.10. 3078 §, 12.11. 3425 §).

Jäsenmaksuna Työterveyslaitoksen kannatusyhdistykselle maksettiin 1 200 mk (yjsto 19.9. 6409 §).

Sairaalat

Kaupungin sairaaloiden pysyttäminen paikallisairaaloina. Valtioneuvosto teki 20.9. päätöksen kaupungin ylläpitämien sairaaloiden toiminnan jatkamisesta erikoislääkärinhoitoisina sairaaloina v:n 1975 loppuun, kuitenkin edellyttäen, että 30.6.1974 mennessä toimitettiin selvitys siitä, tulevatko sairaalat siirrettäväksi terveyskeskuksen hallintaan. Kaupunginhallitus merkitsi päätöksen tiedoksi ja kehotti terveydenhuollon järjestelykomiteaa yhteistoiminnassa terveys-, sairaala- ja huoltolautakunnan kanssa tekemään po. selvityksen (9.4. 1255 §, 15.10. 3076 §).

Sairaanhoitohallinnon uudistaminen. Kaupunginhallitus päätti esittää sosiaali- ja terveysministeriölle, että Helsingin kaupungille sen erikoisolosuhteet huomioon ottaen turvattaisiin kaavailussa sairaanhoitohallinnon uudistuksessa itsenäisen sairaanhoitopiirin asema ja että ministeriön sairaanhoitolakiesitykseen lisättäisiin seuraava 4. momentti:

»Helsingin kaupungissa hoitaa sairaanhoitopiirin kuntainliitolle kuuluvat tehtävät kuitenkin Helsingin kaupunki, mutta kaupunki on myös jäsenenä Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntainliitossa. Mitä tässä laissa on säädetty sairaanhoitopiirin kuntainliitosta, on soveltuville osin voimassa myös Helsingin kaupungista, jollei toisin ole sanottu» (1.10. 2920 §, 8.10. 3012 §).

Lausunto sairaanhoidon alueellisesta toimintasuunnitelmasta v:ksi 1974–1978. Kaupunginhallitus päätti

antaa lausunnon Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallitukselle po. toimintasuunnitelmasta ao. virastoilta ja lautakunnilta saamiensa lausuntojen perusteella. Sairaalamietinnän mielestä ei suunnitelmassa oltu kiinnitetty tarpeeksi huomiota yleiseen väestönkasvun kehitykseen ja lisäksi lautakunta edellytti, että Helsingin kaupunki muodostaa oman sairaanhoitopiirinsä. Terveydenhoitovirasto kehotti suunnitelmia ja etenkin lainsäädäntöä kehitettäessä kiinnittämään huomiota sairaanhoitopiirin kuntainliittojärjestelmää toteutettaessa organisaatorisiin ja hallinnollisiin vaikeuksiin, joita on odotettavissa, jos kuntainliitto omistaa sairaalat ja terveyskeskustoimintoista vastaa kaupunki. Huoltovirasto katsoi, ettei suunnitelmassa oltu riittävästi otettu huomioon pitkäaikaissairaiden hoitopaikoista vallitsevaa pulaa Helsingissä. Hoitolaitosten suunnittelutoimisto kiinnitti myös huomiota em. hallinnollisiin ja organisaatorisiin vaikeuksiin (21.5. 1709 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi keskussairaalaliiton hallituksen lähettämän alueellisen suunnitelman sairaanhoitolaitosten järjestämisestä Helsingin yliopistollisessa keskussairaalapiirissä vuosina 1974–1978 (17.12. 3849 §).

Kaupunginhallitus ilmoitti Hämeenlinnan, Kotkan, Seinäjoen ja Vaasan keskussairaaloiden kuntainliitolle, että kaupunki antaa lausuntonsa vain Uudenmaan alueellisesta sairaanhoidon toimintasuunnitelmasta (21.5. 1700 §).

Kaupungin sairaalatoimen toimintasuunnitelma v:ksi 1975–1979' hyväksyttiin ja lähetettiin edelleen Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallitukselle (29.11. 3666 §, 10.12. 3763 §).

Opetussairaalaoikeudet. Kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että eräille Aurooran ja Kivellän sairaalan osastoille sekä Hesperian ja Laakson sairaaloille myönnettäisiin edelleen opetussairaalaoikeudet 1.1.1974 alkaen ja Aurooran sairaalan anestesiaosasto sekä Marian ja Malmn sairaaloiden sisätautien osasto hyväksyttäisiin rajoitetuiksi opetussairaloiksi (12.3. 920 §, 19.11. 3517 §).

Syöpäsairaiden sairauskulujen korvaaminen. Syöpäpotilaat - Cancerpatienterna esitti kirjeessään, että Helsingin kaupunki useiden muiden kuntien tavoin ryhtyisi toimenpiteisiin syöpäsairaiden sairauskulujen korvaamiseksi. Sairaalamietinnän mukaan lautakunta katsoi, että helsinkiläispotilaat ovat muualla asuvia edullisemmassa asemassa korkeatasoisten hoito-olosuhteiden vuoksi. Lautakunnan mielestä ei ole tarkoituksenmukaista erottaa syöpäsairaita muista kroonikkopotilaista. Huoltolautakunta totesi, että syöpäsairaiden ja muiden kroonikkopotilaiden erityistuki tulisi järjestää sairausvakuutuslain ja

2. Kaupunginhallitus

kansanterveyslain puitteissa. Kaupunginhallitus päätti lähettää molempien lautakuntien lausunnot yhdistykselle (8.10. 3010 §).

Vt Hänninen ym. esittivät kirjjeessään, että kaupunki ryhtyisi toipilasrahan maksamiseen syöpäsairaille kuten tuberkuloosi- ja reumapotilaille ja että samalla tutkittaisiin mahdollisuudet maksaa syöpäpotilaille tietyn edellytyksin sairaanhoito, röntgen- ja radiumhoito sekä lääkekustannukset ja hoidossa käyntien aiheuttamat matkakustannukset. Huoltolautakunta selvitti lausunnossaan toipilasrahajärjestelmää, sairausvakuutuksen päivärahajärjestelmää sekä kaupungin antamaa maksutonta poliklinikka- ja terveyskeskuspalvelua kansaneläkkeen tukiosaa saaville henkilöille. Edelleen lautakunta viittasi Syöpäpotilaat ry:n kirjeen johdosta antamaansa lausuntoon. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta muuhun kuin, että vt Hänniselle lähetettiin huoltolautakunnan lausunto (29.10. 3216 §).

Reumasairauksien hoidon järjestäminen. Lääkintöhallitus pyysi kaupunginhallituksen lausuntoa asettamansa reumasairauksien hoitoa suunnittelevan toimikunnan muistiosta. Sairaalalautakunnan ehdotuksen mukaisessa lausunnossa hyväksyttiin suunnitelmat reumahoidon yleisjärjestelystä ja reumalääkäreiden koulutuksesta. Lautakunta esitti, että yliopistollisen keskussairaalan yhteyteen perustettaisiin reumatautien erikoisosasto lääkärin koulutusta ja nimenomaan piirin muita kuin helsinkiläispotilaita varten ja Kivelän sairaalan reumatautien erikoisosasto toimisi entisessä laajuudessaan. Koska Helsingin asema on poikkeava suuren väestöpohjansa ja Kivelän sairaalan korkeatasoisen reumasaston vuoksi, lautakunta esitti, että Kivelän sairaalan nimettäisiin johtava reumatologi Helsingin alueellista hoitoa järjestämään (17.9. 2752 §).

Avustuksena avohoidon dialyysiaseman perustamiseksi myönnettiin Helsingin Munuaistautiyhdistykselle 127 000 mk ehdolla, että helsinkiläisten potilaiden käyttöön luovutetaan avustusta vastaava osuus hoitopaikkoihin (22.1. 313 §).

Yhdistyksen anomuksen 100 000 mk:n suuruisen avustuksen myöntämisestä ennalta ehkäisevää valistus-toimintaa varten kaupunginhallitus hylkäsi (12.11. 3417 §).

Helsingin Sydäntautiyhdistys ry ja Suur-Helsingin Sydäntoipilaat ry. anoinvat **tilojen luovuttamista kuntoutustoimintaa varten.** Kaupunginhallitus katsoi, ettei kirje siinä vaiheessa antanut aihetta toimenpiteisiin. Yhdistykselle lähetetyssä sairaalalautakunnan lausunnossa todettiin henkilökunnan puutteen vaikoittavan tilojen luovuttamista ulkopuolisille ja terveyslautakunta ilmoitti, ettei terveysasemilla ole tiloja täl-

laiseen toimintaan. Yhdistyksille ilmoitettiin myös työryhmästä, jonka kaupunginjohtaja oli asettanut selvittämään kaupungin kuntoutus- ja fysioterapiarekursit ja -tarpeet sekä eri hallinnonhaarojen välisen työnjaon ja laatimaan kokonaissuunnitelman kaupungin väestön kuntoutus- ja fysioterapiatarpeiden tyydyttämiseksi (26.11. 3594 §).

Työterveyslaitoksen pienoisoröntgenkuvaukset. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Työterveyslaitoksen ilmoituksen kaupungin ja säätiön välillä 1967 allekirjoitetun sopimuksen irtisanomisesta siltä osin kuin se koskee pienoisoröntgenkuvauksia päättyväksi 31.8. (4.6. 1883 §).

Sairaankuljetuskurssien järjestämiseksi sairaankuljetuskomitean esityksen mukaisesti v. 1973 myönnettiin 23 363 mk kahden kurssin järjestämistä varten (12.2. 575 §).

Sairaaloiden laskentatoimen uudistamisesta Sairaalalaitolle antamansa lausunnon kaupunginhallitus päätti antaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston, rahatoimiston, sairaalalautakunnan ja hoitolaitosten suunnittelutoimiston antamien lausuntojen pohjalta ja mainita erityisesti, että ehdotettua laskentajärjestelmää olisi edelleen kehitettävä ja ehdotusta täydennettävä sairaaloiden laskentatoimen uudistamiseksi siten, että se nivoutuisi yhteen sekä peruskuntien että valtion laskentatoimen kanssa (4.6. 1882 §).

Sairaalalautakunnan hallintoon, edelleen nykyiseen tarkoitukseen käytettäväksi, päätettiin siirtää kiinteistölautakunnan hallinnosta 1.1.1974 lukien seuraavat psykiatrisen huoltotoimiston asuntolat:

- huoneisto Laivanvarustajankatu 7 C 30, vuokrattu Maria Tulinoffilta
- huoneisto Iso Roobertinkatu 11 B 12 - Annankatu 5 A 4, vuokrattu Stiftelsen Sedmigradskys småbarnskola och Marias Asyl - nimiseltä säätiöltä
- huoneisto Fredrikinkatu 38 A 12, kaupungin omistama (26.11. 3593 §).

Virkojen täyttäminen. Yhteensä 103 tilapäistä viranhaltijaa saatiin virkoja haettavaksi julistamatta ottaa näiden viranhaltijain nykyisten tehtävien suorittamista varten perustettuihin vakinaisiin virkoihin (26.11. 3592 §).

Sairaalassa työskentelevien lääketieteen kandidaattien palkkausta koskeva kunnallisen sopimusvaltuuskunnan yleiskirje merkittiin tiedoksi (15.1. 218 §).

Ulkopuolisten lääkärin palkkaaminen päivystystehtäviin. Sairaalalautakunta oikeutettiin edelleen v. 1974 palkkaamaan Malmin sairaalan kirurgian ja sisätautien osastoille sekä Auroran ja Marian sairaalain kirurgian

osastoille päivystystehtäviin ulkopuolisia laillistettuja lääkäreitä korvausta vastaan, joka arkipäivystyksestä on 400 mk ja lauantai- tai pyhäpäivystykseltä 500 mk, käyttämällä tarkoitukseen Malmin sairaalan osalta enint. 10 000 mk/kk, Auroran sairaalan osalta enint. 5 000 mk/kk sekä Marian sairaalan osalta enint. 6 000 mk/kk (10.12. 3765 §).

Yksityisvastaanottojen järjestäminen sairaaloissa. Eräille kaupungin sairaalain lääkäreille myönnettiin oikeus kertomusvuoden aikana käyttää sairaalain välineitä ja hoitohenkilökuntaa yksityispotilaiden vastaanottamiseen. Sairaalalautakunta teki sopimukset ko. lääkäreiden kanssa ja huolehti tavanomaisten ehtojen täyttämistä. Kaupunginhallitus päätti tehdä esityksen asian osalta myös v.ksi 1974 (22.1. 310 §, 15.10. 3074 §, 22.10. 3152 §, 26.11. 3590 §, 17.12. 3853 §).

Terveydenhuoltohenkilökunnan kokeilunluonteinen ennaltaehkäisevä työterveydenhuolto saatiin järjestää Kivelän sairaalan tiloihin. Sairaalavirasto oikeutettiin palkkaamaan ko. toimintaa varten ts. osastolääkäri (A 29 + sairaalalisät) sekä työterveyshoitaja (18. pl.). Hesperian sairaalaan vastaavan työn aloittamista varten palkattu ts. toimistoapulainen siirrettiin 1.3. lukien sairaalavirastoon (29.1. 396 §).

Lääkintävoimistelijoiden virkojen porrastaminen. Suomen Lääkintävoimistelijaliitto kiinnitti kaupungin huomiota virkaehtosopimuksessa sovittuihin lääkintävoimistelijavirkojen porrastamiseen sekä ehdotti eräitä toimenpiteitä asian järjestämiseksi. Kaupunginhallitus katsoi, ettei kirje antanut aihetta enempään toimenpiteisiin. Liitolle lähetettiin jäljennös sairaalalautakunnan lausunnosta, jossa esitettiin porrastuksen toteuttamista muuttamalla jo olemassa olevat vastaavan lääkintävoimistelijan virat osastonhoitajan viroiksi. Koska nykyisillä lääkintävoimistelijan viranhaltijoilla ei ole sopimuksen edellyttämää pätevyyttä muutettaviin virkoihin, on muutokset toteutettava avoimeksi tulevien virkojen puitteissa (19.2. 659 §).

Vahingonkorvaukset. Sairaaloiden potilaille ja henkilökunnalle suoritettiin useita korvauksia sairaaloissa tai kotihoidossa vahingoittuneesta tai kadonneesta omaisuudesta.

Eräälle potilaalle maksettiin korvausta hoitotoimenpiteiden yhteydessä sattuneen teknisen häiriön aiheuttaman, työansion menetykseen johtaneen vamman vuoksi yht. 25 264 mk (vjsto 31.1. 5219 §, 31.10. 6625 §).

Sairaalavirastoon palkattiin ajaksi 1.9.–31.12. sairaalain väestönsuojelusuunnitelmien laatimista varten ts. erikoistutkijaksi ev.luutn. evp. Aatos Savunen. Tarkoitukseen myönnettiin 8 412 mk (25.6. 2137 §, 6.8.

2261 §).

Auroran sairaalan anestesiylilääkärin virkaan (B 3) valittiin dos., lääket. ja kir.tri Seppo Takki (15.1. 216 §, 14.5. 1616 §, 21.5. 1708 §) ja kliinisen laboratorio-osaston laboratorioylilääkärin virkaan (B 3) lääket. ja kir.tri Theodor Weber (6.8. 2263 §).

Työsuhteessa olevien hengityskoneen valvojen palkkioksi vahvistettiin 1.4. lukien 5.40 mk:ksi/t sekä lukuja kirjoitushäiriöitä poteville nuorille oppikoululaisille sairaalassa annettavasta erityisopetuksesta palkkioksi 30 mk/t, ehdolla että opettaja täyttää asetetut pätevyysvaatimukset (5.3. 819 §, 820 §).

Influenssaepidemian takia tarvittuun lisähenkilökunnan palkkaamiseksi myönnettiin enint. 34 800 mk (26.2. 744 §).

Ortopediälääkäri Veijo Vahvanen oikeutettiin hoitamaan potilaita erikoismaksuluokassa (15.1. 215 §).

Sairaalan keittiörakennuksen peruskorjaustyöhön myönnettiin 332 600 mk v:n 1970 talousarvion ao. tiililtä (17.9. 2719 §). Keittiörakennuksessa sijaitsevien henkilökunnan asuntojen kunnostamista ja sairaalan ruokasalien tarjoilutiski- uusimista varten myönnettiin 289 400 mk (29.10 3226 §).

Trooppisten tautien osasto. Kaupungin ja lääkintöhallituksen välillä v. 1970 tehty sopimus trooppisten tautien tutkimuksesta ja hoidosta Auroran sairaalassa päätettiin kaupungin puolesta irtisanoa päättyväksi 31.12. Kaupunginhallitus päätti esittää uuden sopimuksen tekemistä 1.1.1974 lukien, jonka lääkintöhallitus ilmoitti hyväksyvänsä. Sopimus uusittiin lähinnä siltä pohjalta, että valtio osallistuu aikaisempaa laajemmin mainitusta toiminnasta johtuvan ja välttämättömäksi osoittautuvan henkilökunnan palkkaamiseen (19.3. 985 §, 11.6. 1969 §).

Lääkintöhallitus hyväksyi hankittavaksi trooppisten tautien osastolle sairaalalautakunnan esittämät aikakauslehdet, käsikirjat ja erikoisvälineet (12.2. 572 §, 16.4. 1335 §, 25.6. 2133 §, 29.11. 3667 §).

Marian ja Auroran sairaaloiden poikkeuksellisten olojen ensiapuasemien instrumenttien hankintaa varten myönnettiin 41 100 mk (29.10. 3224 §).

Kivelän sairaala. Kaupunginhallitus määräsi sairaalan johtajaksi sisätautien osaston yllilääkärin Curt Wasastjernan 27.3. sekä hänen tilalleen sairaalan johtajaksi yllilääkäri Aarne Konttinen 1.1.1974 lukien. Lääket. ja kir.tri Konttinen valittiin 26.3. sisätautien osaston yllilääkäriksi (26.3. 1065 §, 16.4. 1336 §, 2.5. 1481 §, 27.12. 3944 §).

2. Kaupunginhallitus

Kivelä-Hesperian sairaaloiden hammaslääkärin virka saatiin edelleen jättää täyttämättä kertomusvuoden aikana ja tarkoitukseen palkattiin konsultoiva hammaslääkäri Suomen Hammaslääkäriliiton ohjepalkkioiden mukaisin palkkioin (19.2. 657 \$).

Kaupunginhallitus hyväksyi Kivelän ja Hesperian sairaaloiden modernisointia koskevan perussuunnitelman toiminnallisen suunnitelman ja huonetilaohjelman laatimistyön pohjaksi. Suunnitelma lähetettiin lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi samoin kuin hakemus sairaaloiden tontin hyväksymisestä uudistustöihin soveltuvaan (7.5. 1558 \$).

Yleisjaosto hyväksyi kahdessa tapauksessa ja hylkäsi yhdessä tapauksessa eläkkeelle jäävän henkilökunnan anomuksen saada asua sairaaloiden asuntolassa eläkkeelle jäämisen jälkeen (yjsto 21.3. 5536 \$, 13.6. 5974 \$, 29.8. 6303 \$).

Malmin sairaalan sisätautiosaston ylilääkärin virkaan (Y 33) valittiin dos., lääket. ja kir.tri Jouko Paloheimo. Lääket. ja kir.tri Rolf Koulumiehelle myönnettiin ero tästä virasta 1.11. lukien (2.5. 1482 \$, 1.10. 2919 \$).

Odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa saatiin sairaalaan palkata tp. anestesia- ja lääkäri (A 29 + sairaalalisät) ajaksi 1.5.—31.12. siten, että tämä lääkäri huolehtii myös itäisen lääkäriaseman anestesiatoiminnasta (2.4. 1156 \$).

Ajaksi 1.4.—31.12. saatiin sairaalaan palkata yksi tp. laboratoriohoitaja ja yksi tp. röntgenhoitaja A 15 pl:n mukaisin palkkaeduin. Kaksi apuhoitajan virkaa jätettiin samana aikana täyttämättä (19.3. 987 \$).

Marian sairaalan johtajaksi määrättiin kirurgian osaston ylilääkäri Juhani Railo (22.1. 315 \$, 9.4. 1252 \$, 2.5. 1480 \$).

Sisätautien osaston ylilääkärin virkaan (B 3) valittiin lääket. ja kir.tri Eero Jokinen (26.3. 1067 \$).

Sairaalaan perustettavan tp. anestesiaosastolääkärin palkkauskustannukset päätettiin anoa valtionapuun oikeuttaviksi 1.9. alkaen (13.8. 2313 \$).

Kaupunginhallitus hyväksyi sairaalan keittiön peruskorjauksen ja rakennuksen n:o 4 hissityön pääpiirustukset (6.8. 2256 \$, 26.11. 3591 \$).

Lauttasaaren osaston peruskorjausta koskevat pääpiirustukset hyväksyttiin lääkintöhallituksessa, osaston kalustohankintoja varten myönnettiin enint. 700 000 mk ja sosiaali- ja terveysministeriölle päätettiin esittää, että se lopullisesti hyväksyisi Marian sairaalan laajenta-

mista koskevan suunnitelman siltä osin kuin siinä tarkoitetaan yleislääkärijohtoisen hoito-osaston perustamista Lauttasaaren yhteiskoulun entiseen peruskorjattavaan kiinteistöön (26.2. 742 \$, 11.6. 1974 \$, 17.12. 3850 \$).

Marian sairaalan ensiapuaseman hankintoja varten myönnettiin enint. 160 000 mk ja sosiaali- ja terveysministeriön päätös ensiapupoliklinikan perustamiskustannusten valtionapuhakemuksesta merkittiin tiedoksi (2.5. 1483 \$, yjsto 24.7. 6191 \$).

Marian sairaalan itäinen poliklinikka (Itäinen lääkäriasema). Sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyi Marian sairaalan itäisen erikoislääkäri poliklinikan perustamis- ja toimintasuunnitelman. Suunnitelmien mukaan Itäisen lääkäriaseman tukisairaala toimii Marian sairaala, kunnes itäinen sairaala valmistuu (26.2. 745 \$, 3.9. 2574 \$).

Lääkintöhallitus hyväksyi Itäisen lääkäriaseman sairaalakäyttöön 15.3. lukien (26.2. 748 \$, 17.9. 2753 \$).

Lääkäriasemalle saatiin ajaksi 1.3.—31.12. palkata puolipäivätoimisen tp. vahtimestarin sijasta kokopäivätoiminen vahtimestari (8. pl.) sekä työsuhteen puolesta puolipäivätoimisen osastoavustajan asemesta kokopäivätoiminen osastoavustaja (8. pl.), yksi kokopäivätoiminen ja yksi puolipäivätoiminen arkistoapulainen (6. pl.) ja kokopäivätoiminen lähetti. Palkkausmenot varten myönnettiin yht. 28 775 mk (19.2. 661 \$).

Poliisimiehistön terveystarkastukset päätettiin järjestää siten, että Itäinen lääkäriasema huolehtii laboratorio- ja tulosten tarkasteluun jää poliisilääkärin tehtäväksi. Terveystarkastustoimintaa varten palkattiin lääkäriasemalle ts. sairaanhoitaja (A 15) vuoden loppuun asti. Palkkausmenot varten myönnettiin enint. 10 200 mk ja terveystarkastustoiminnasta aiheutuneita kustannuksia varten 32 000 mk (11.6. 1971 \$).

Yleisjaosto vahvisti Itäisen lääkäriaseman käteisvarojen enimmäismäärän, johon ei lueta palkkojen maksuun tarvittavia varoja, 3 000 mk:ksi (yjsto 28.3. 5553 \$).

Itäisen sairaalan perustamissuunnitelmia koskevat asiat. Roihuvuoren sosiaalidemokraatit ry. mainitsi kirjessään itäisen sairaalan suunnitelmista käyvän selvillä, että sairaalaa on tarkoitus käyttää opetussairaalaan. Yhdistys katsoi, ettei kaupungin pitäisi kouluttaa lääkäreitä koko maan tarvetta varten ja edellytti, että tämä otetaan huomioon sairaalaa suunniteltaessa. Edelleen yhdistys kiinnitti huomiota pitkäaikaisairaiden hoitopaikkojen puutteeseen sekä avohoidon kehittämiseen. Sairaalalautakunta ilmoitti, ettei se ollut tarkoittanut sairaalaa varsinaiseksi opetussairaalaaksi, mutta

2. Kaupunginhallitus

käytännössä on pidettävä luonnollisena, että uusi sairaala joutuu toimimaan ainakin jossain määrin eri aloilla lääkinnällisen koulutuksen opetuskenttänä nimenomaan kaupungin sairaalalaitoksen omia tarpeita silmällä pitäen. Hoitolaitosten suunnittelutoimikunta selvitti suunnitelmia sekä itäisen sairaalan että pitkäaikaishoidon ja avohoidon järjestämisen osalta. Kaupunginhallitus päätti lähettää yhdistykselle sairaalalautakunnan ja hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan lausunnot (12.3. 922 §).

Veronmaksajain Keskusliiton Helsingin osasto esitti, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin itäisen sairaalan toiminnallisen suunnitelman ja huonetilaohjelman korjaamiseksi reaalisia taloudellisia edellytyksiä vastaavaksi. Hoitolaitoksien suunnittelutoimikunta selvitti mm. sairaalan toiminnan laajuutta ja vaiheittaista rakentamista. Yhdistykselle päätettiin lähettää jäljennös suunnittelutoimikunnan antamasta lausunnosta (9.4. 1249 §).

Nikkilän sairaala. Työneuvostolta päätettiin anoa, että sairaalan puutarhuri ja apulaispuutarhuri saisivat kertomusvuoden aikana ylittää ylityötuntien vuosittaisen enimmäismäärän (yjsto 3.12. 6810 §).

Mielenterveys- ja Kehitysvamma-alan Liiton MKL:n Nikkilän osasto esitti sairaalan johtajan määränneen vastoin sairaalan työaika-toimikunnan päätöstä siirryttäväksi yövalvonnassa seitsemän yötä kestävästä valvontajärjestelmästä kolme yötä kestävään. Yhdistys esitti palattavaksi entiseen järjestelmään syksyyn asti, johon mennessä voitaisiin suorittaa mielipidetutkimus mielisairaanhoidtajien keskuudessa. Sekä sairaalalautakunta että kaupunginhallituksen lainopillinen osasto katsoivat, että sairaalan johtajalla on oikeus päättää tästä työnjohdollisesta asiasta, työaika-toimikunta voi tehdä ainoastaan ehdotuksia sairaalan johdolle. Kaupunginhallitus päätti, ettei asia antanut aihetta toimenpiteisiin (11.6. 1973 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta Porvoon kihlakunnan oikeuden 7.9. antamaan päätökseen sairaalan eräiden potilaiden varojen käyttöä koskevassa asiassa (1.10. 2922 §, v:n 1969 kert. s. 205).

Sairaalan entisen sikalarakennuksen kunnostamiseksi verstaas-, terapia- ja autotalitiloiksi myönnettiin 198 000 mk sekä vannesahan hankkimiseksi 4 702 mk (27.8. 2475 §, 8.10. 3016 §, 27.12. 3945 §).

Sairaala oikeutettiin hankkimaan 100 kpl teatterilippuja kaupunginteatterin näytäntöön käytettävissään olevilla määrärahoilla (yjsto 5.9. 6336 §).

Nikkilän sairaala oikeutettiin julkaisemaan kahdessa

Tampereella ilmestyvässä paikallislehdessä Tampereen Taidehallissa 11.3. pidettyä sairaalan taidekokoelmien näyttelyä koskevat ilmoitukset käyttäen tarkoitukseen enint. 300 mk (visto 7.3. 5442 §).

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös sairaalan rakennuksen n:o 10 peruskorjaustöiden ja perushankintojen hyväksymisestä valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan merkittiin tiedoksi. 5 549 000 mk:n suuruudesta hakemuksesta oli vähennetty lainakustannukset ja eräitä irtaimistohankintoja, yht. 84 500 mk. Kaupunginhallitus päätti tyytyä päätökseen (17.12. 3855 §).

Sosiaali- ja terveysministeriön hylättyä anomuksen Nikkilän sairaalan ja Sipoon kunnan yhteisen jätevesipuhdistamon rakentamisen hyväksymisestä valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan, kaupunginhallitus päätti kehottaa lainopillista osastoon hakemaan muuosta tähän päätökseen (5.3. 817 §).

Röykän sairaalan lämminvestikattilan uusimista varten myönnettiin enint. 80 000 mk (15.10. 3080 §).

Nurmijärven terveyslautakunnan Röykän sairaalan jätehuoltoa koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus ilmoitti katsovansa, ettei toistaiseksi ole aihetta ryhtyä toimenpiteisiin sairaalan jätevesihuollon uudelleen järjestämiseksi vireillä olevan Röykän pohjavedenottamon suoja-alueen katselmustoimituksen takia ja että ennen uudelleen järjestelyä olisi saatava Länsi-Suomen vesioikeuden pohjavedenottamon suoja-alueita koskeva lupa. Kaupunginhallitus katsoi, että sairaalan jätevedenhuolto edellyttää puhdistamon rakentamista. Sairaalalautakuntaa kehoitettiin huolehtimaan siitä, että puhdistamoa ryhdytään suunnittelemaan mahdollisimman pian (19.11. 3513 §).

Psykiatriseen huoltotoimistoon saatiin kertomusvuoden loppuun asti palkata ts. vahtimestari (10. pl.). Naisvahtimestarin tilapäinen virka jätettiin täyttämättä vuoden loppuun saakka (19.3. 988 §).

Toimistolle myönnettiin virastokohtainen oikeus käyttää toistaiseksi vuokra-autoa virka-ajoihin tavanomaisin ehdoin. Luvan antamisesta kussakin yksityistapauksessa päättää toimiston johdossa oleva yllilääkäri (yjsto 21.3. 5535 §).

Sairaalalautakunta oikeutettiin vuokraamaan kaksi talossa Kivisaarentie 5 sijaitsevaa huoneistoa kalustettua psykiatrisen huoltotoimiston potilasasuntolaksi, molemmat 1 360 mk:n kuukausivuokrasta. Huoneistoissa asuvilta potilailta päätettiin periä vuokrana 4 mk vuorokaudelta (26.3. 1068 §, 20.8. 2398 §).

Lääkintöhallituksen päätös huoltotoimiston v:n 1971

2. Kaupunginhallitus

kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionavusta merkittiin tiedoksi ja kaupunginhallitus päätti tyytyä siihen. Anotusta 506 924 mk:n summasta oli vähennetty sairaalaviraston palkkausten ylitysten ja luontoisetujen vastikkeiden osuus, yht. 47 221 mk (5.11. 3337 §).

Laakson sairaalaan saatiin 1.3. lukien palkata konsultoiava hammaslääkäri Suomen Hammaslääkäriliiton ohjepalkkioiden mukaisin palkkioin (19.2. 658 §).

Sairaalan ts. osastoavustajan Mirja Lampun työsuhdetta päätettiin jatkaa eroamisiän jälkeen kauintaan vuode loppuun (15.10. 3075 §).

Sairaalan farmaseutin viran täyttämistä koskevasta päätöksestä valitettiin kaupunginhallitukselle. Valittaja katsoi, että häntä koskevassa esittelystä oli hänen virkavuotensa mainittu liian vähäisiksi. Lainoillinen osasto totesi, että puutteelliset hakupaperit jättänyt viranhaltija on yksin vastuussa tästä puutteellisuudesta eikä esittelijän velvollisuutena voi olla hankkia hakijasta lisätietoja. Kaupunginhallitus hylkäsi anomuksen (5.3. 815 §, 26.3. 1066 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Laakson sairaalan laajentamista koskevan toiminnallisen suunnitelman ja huone-tilaohjelman rakennussuunnittelun pohjaksi siten, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston esittämät näkökohdat. Suunnitelma lähetettiin lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi. Lääkintöhallitus piti kuitenkin potilashuoneita liian suurina, eikä pitänyt hyväksyttävänä neuvotteluhuoneen ja keskusteluhuoneen rakentamista erikseen ja huomautti myös kansliatiloista ja tutkimus- ja toimenpidehuoneista. Hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan tarkistettua huone-tilaohjelman, kaupunginhallitus hyväksyi sen ja lähetti lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi (5.2. 467 §, 12.2. 574 §, 10.12. 3767 §).

Sairaalan v:n1968 kunnossapito- ja käyttökustannuksiin anottiin valtionapua 3 669 852 mk, mutta lääkintöhallitus myönsi 18 934 mk vähemmän, mikä merkittiin tiedoksi ja päätettiin tyytyä siihen (5.2. 468 §).

Sairaanhoido-oppilaitokseen saatiin palkata tp. sairaanhoitaja C 31 pl:n mukaisin palkkaeduin ja määrävuosilisin 1.1.1974 alkaen ja kauintaan vuoden 1974 loppuun (27.12. 3943 §).

Merkittiin tiedoksi sairaalalautakunnan ilmoitus oppilaitoksen neuvottelukunnan jäsenten valitsemisesta ja sen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan määräämisestä (5.3. 814 §).

Oppilaitoksen käteisvarojen enimmäismääräksi hyväk-

syttiin 2 000 mk, mihin ei lueta palkkojen maksuun tarvittavia varoja (yjsto 28.1. 5553 §).

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan hoitopaikkoihin v:n 1972 aikana käytetyistä perustamiskustannuksista suoritettiin kaupungin varaamien sairaansijojen osalta 437 mk (6.8. 2257 §).

Merkittiin tiedoksi keskussairaalan liittohallituksen ilmoitukset hallintoelinten ja tilintarkastajien vaaleista (6.8. 2258 §, 26.11. 3595 §).

Kaupunginhallitus ilmoitti keskussairaaliiton liittohallitukselle suhtautuvansa myönteisesti keskusteluihin liittohallituksen esittämän suurpesulan aikaansaamisesta ja katsovansa, että kysymystä selvittämään olisi asetettava toimikunta. Samalla kaupunginhallitus esitti liittohallitukselle toimikunnan asettamista selvittämään terveydenhuollossa tarvittavien välineiden ja tekstiilien huollon keskittämismahdollisuutta sekä tarvittavien välineiden standardisoimistyön aloittamiseksi. Kaupungin edustajat neuvotteluihin ja toimikuntiin päätettiin nimetä sen jälkeen, kun liittohallitus oli käsitellyt asian (29.1. 395 §).

Liittohallitus nimesi edustajikseen suurpesulaa koskeviin alustaviin neuvotteluihin talousjoht. Nils Härkäpään ja keskuspesulan joht. Elsa Salmen sekä kaupunginhallitus toim.pääll. Tuure Lehdon ja keskuspesulan joht. Raili Hämäläisen (27.12. 3949 §).

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan liittohallituksen yleislääkäritasoisien poliklinikatoiminnan tehostamista koskevan kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, että kaupungin yleislääkäritasoisesta avosairaanhoidon päivystystoimintaa tehostetaan ja laajennetaan kansanterveystyön toimintasuunnitelman puitteissa (21.5. 1701 §).

Lääkäriambulanssitoiminnan järjestelyjä varten myönnettiin 12 700 mk kahden sairaanhoitajan palkkaamiseksi 30.6. saakka. Ajaksi 1.7.–31.12. oikeutettiin sairaalalautakunta palkkaamaan toinen sairaanhoitaja Y 15 mukaisin palkkaeduin (29.1. 394 §, 20.8. 2394 §). Sairaalalautakunta oikeutettiin myös suorittamaan lääket.kand. Pekka Honkavaaralle laskujen mukaisesti 2 826 mk (2.4. 1154 §).

Kätilöopiston sairaalan järjestelyjä koskeviin neuvotteluihin nimettiin kaupungin edustajiksi apul.kaup.joht. Aarne K. Leskisen, sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksasen ja apul.kaup.siht. Kurt Söderholmin (27.12. 3941 §).

Rahatoimistoa kehoitettiin maksamaan Kätilöopiston sairaalalle yht. 300 mk:n määräiset laskut sairaalalle hiirilavantaudin hoidosta aiheutuneista potilaiden hoi-

2. Kaupunginhallitus

dosta aiheutuneista potilaiden hoitopäivämaksuista (yjsto 14.2. 5303 §).

Helsingin Lastenlinna. Kaupunginhallitus myönsi Helsingin Lastenlinnan kuntainliiton lähettämien Mannerheimin Lastensuojeluliitolle maksettavaa korkoa ja pääoman lyhennystä koskevien laskujen suorittamiseen yht. 92 167 mk ja eräitä pääomamenoja koskevien laskujen suorittamiseen yht. 4 362 mk (8.1. 117 §, 22.1. 316 §).

Helsingin Lastenlinnan kuntainliiton terveydenhoitolain perusteella tekemästä hakemuksesta kaupunginhallitus päätti terveyslautakunnan ja lainopillisen osaston lausunnon perusteella ilmoittaa katsovansa, että korvaushakemus olisi jätettävä tutkimatta (15.1. 219 §).

Kaupunginhallitus katsoi, ettei Mannerheimin Lastensuojeluliiton kirje **Lasten Lääkäri- ja Kuntoutuskeskimen vuokraamisesta** kaupungille antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että liitolle lähetetään sairaalalautakunnan ja terveyslautakunnan asiaa koskevat lausun-

not ja ilmoitetaan, että alle kouluikäisten tarvitsemia erikoislääkärin näkö- ja kuulotutkimuksia suoritetaan Itäisellä lääkäriasemalla (12.11. 3420 §).

Toipilaskoti Jokelan helsinkiläispotilaiden hoitokustannusten suorittamista varten myönnettiin 233 730 mk:n suuruinen lisämääräraha (22.10. 3150 §).

Veikkolan parantola. Kaupunginhallitus kehotti sairaalalautakuntaa sopeuttamaan parantolassa hoidettavien helsinkiläisten potilaiden määrän myönnetyn määrärahan mukaisesti (26.3. 1019 §).

Parantolassa hoidettujen Helsingin mielisairaanhuoltopiirin potilaiden hoitokorvausten suorittamiseksi myönnettiin 319 000 mk:n suuruinen lisämääräraha (3.9. 2572 §).

Jäsenmaksut. Rahatoimistoa kehoitettiin suorittamaan kertomusvuoden jäsenmaksuja seuraavasti: Paikallissaira-alain Liitolle 54 680 mk ja Tuberkuloosipiirien liitolle 21 313 mk (yjsto 21.2. 5351 §, 7.5. 5795 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Sosiaalihuollon hallintoa koskevan lainsäädännön uudistaminen. Sosiaalihuollon hallintokomitea pyysi kaupunginhallituksen lausuntoa mietintöluonnoksesta, johon sisältyy ehdotus uudeksi laiksi ja asetukseksi sosiaalihuollon hallinnosta. Kaupunginhallitus ilmoitti, ettei se voinut lausunnon antamiselle varatun ajan lyhyiden vuoksi ottaa kantaa mietintöluonnokseen. Samalla kaupunginhallitus pyysi, että kaupungille varattaisiin tilaisuus antaa lausuntonsa sosiaalihuollon hallintokomitean lopullisesta, sosiaalihuollon hallintoa koskevan lainsäädännön uusimista käsittelevästä mietinnöstä (14.5. 1614 §).

Huoltovirasto. Huoltolautakunta oikeutettiin ottamaan esittämiinsä 32 virkaan niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet viranhaltijat 1.1. 1974 lukien (10.9. 2668 §).

Viraston ts. tutkimuspäällikkö, dipl.ins. Paavo Jensenin palkkaus tarkistettiin 1.4. lukien 3 880 mk/kk, mihin ei sisälly kuukausipalkkaisten toimihenkilöiden työehtosopimuksen mukainen 1.4. voimaan tullut korotus (25.6. 2120 §).

Huoltovirasto oikeutettiin suorittamaan lääket.lis. Jukka Häivälle sosiaalilääkärin tehtävien hoitamisesta tämän vuosiloman aikana 16.—24.4. ja 2.—28.7. konsultaatioluonteisena peruspalkkiona 30 mk jokaiselta päi-

vältä, jona hän osapäivätoimisesti tarpeen mukaan huolehtii sosiaalilääkärin tehtävistä sekä sen lisäksi ns. suppeista lääkärintodistuksista ja -lausunnoista 5 mk/kpl ja muista lääkärintodistuksista ja -lausunnoista 20 mk/kpl ehdolla, ettei em. tehtävien hoitaminen supista Häivän terveyskeskuslääkärin viransijaisena suoritettavaa viikottaista työaikaa (16.4. 1332 §, 25.6. 2131 §).

Huoltolaitosten johtokunnan alaisissa laitoksissa konsultoitaville lääkäreille, jotka eivät ole kaupungin palveluksessa, suoritetaan palkkio sairausvakuutuslain 7 §:ssä tarkoitetun taksan mukaisesti siten, että aikana 1.1.—30.9. palkkio määräytyi kaupunginhallituksen 9.10.1972 vahvistamien perusteiden mukaisesti ja 1.10. lukien palkkio on toistaiseksi, kunnes kaupunginhallitus toisin päättää, ensimmäisestä uudesta potilaasta 48 mk, seuraavista uusista potilaista 24 mk/potilas ja uudesta käynnistä potilaan luona 15 mk/potilas (1.10. 2917 §).

Huoltoviraston toimistoapul. Helmi Elovaara oli anonut palkkalautakunnalta palkatonta virkavapautta 1.9. 1972—31.8.1973 väliseksi ajaksi opiskelua varten Tampereen yliopiston sosiaaliturvan opetusjaostolla ja palkkalautakunta oli hylännyt anomuksen. Kaupunginhallituksen ja lääninhallituksen hylättyä palkkalautakunnan päätöstä koskevat valitukset ja valittajan vietyä asian korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka katsoi, että virkavapuden myöntäminen riippuu kaupungin virkasäännön mukaan palkkalautakunnan harkinnasta